

23.4.2026

Juridinen lausunto Rautalammin kunnan uimahallin avoinna oloon liittyvästä kunnallisesta päätöksenteosta

Asian tausta

Rautalammin kunta on pyytänyt juridista kannanottoa tilanteeseen, joka koskee kunnan uimahallin aukioloa koskevaa päätöksentekoa.

Kyseisessä asiassa on keskeistä arvioida sitä, mikä instanssi voi tehdä oikeudellisesti pätevän päätöksen asiassa.

Asian tausta on se, että Kunnanvaltuusto on 16.12.2025 päivämäärällä tehnyt talousarvioon perustuvan päätöksen siitä, että uimahalli on väliaikaisesti suljettuna aikavälillä 18.04-31.8.2026

Voimassa oleva vahvistettu talousarvio on laadittu siten, että uimahalli pysyy tämän määrätyn ajan valtuuston päätöksen mukaisesti suljettuna.

Myöhemmin on herännyt eriäviä näkemyksiä kyseisestä asiasta ja päätöksestä pitää uimahalli suljettuna. Luottamushenkilöiden tasolla on ollut pyrkimys pitää uimahalli avoinna, ja päätyä lopputulokseen, jossa uimahallin väliaikaista sulkemista koskevaa päätöstä muutettaisiin.

Todetaan, että kuntalain (14 §) mukaisesti kunnanvaltuusto vastaa kunnan taloudesta ja toiminnasta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Se päättää, mitä toimielimiä kunnassa on ja miten toimivalta ja tehtävät jaetaan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken.

Päätösvalta kuuluu valtuustolle, ellei toisin ole säädetty tai ellei valtuusto ole delegoinut toimivaltaansa muille kunnan viranomaisille vahvistamallaan hallintosäännöllä. Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää kunnan asukkaiden yhteisistä asioista.

Valtuuston lakisääteiset tehtävät

Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain 14 §:ssä. **Näitä tehtäviä se ei voi siirtää muiden päätettäväksi.**

Valtuuston tehtäviin kuuluu muun muassa päättää:

1. kuntastrategiasta
2. hallintosäännöstä
3. talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
4. omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

5. liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista
6. varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista
7. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
8. palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista
9. muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

(---)

Asian oikeudellinen arviointi

Tässä asiassa on kyse Valtuuston päätettäväksi kuuluvasta asiasta. Asiassa ei ole käynyt ilmi seikkoja, joiden nojalla Valtuusto olisi siirtänyt kyseistä päätöksentekovaltaa alemmalle viranomaistasolle. On huomioitava, että muu kuin valtuusto ei voisi edes päättää talousarvion muuttamisesta, mitä uusi päätös mahdollisesti edellyttäisi.

Kunnanvaltuuston ohi ei voi tehdä oikeusvaikutuksiltaan päteviä päätöksiä, jotka eivät ole hyväksytyt talousarvion ja valtuuston lainvoimaisen päätöksen ja linjausten mukaisia.

Tällainen viranomaispätös ei ole juridisesti pätevä, mikäli päätöksentekovaltaa ei ole valtuuston päätöksellä siirretty alemmalle viranomaistasolle.

Tässä tapauksessa uimahallin käytöstä poistamisesta määräajaksi on tehty lainvoimainen kunnanvaltuuston päätös 16.12.2025, joka perustuu vahvistettuun talousarvioon ja jota on noudatettava.

Mikäli tätä päätöstä halutaan muuttaa, tulee valtuuston käsitellä asia uudelleen lain edellyttämässä käsittelyjärjestyksessä ja päättää asiasta aiempaa päätöstä eriävästi. Lisäksi on huomioitava, että päätöksen tulee olla sidottu vahvistettuun talousarvioon. Talousarvion muuttamisesta päättää niin ikään kunnanvaltuusto. Talousarvion rooli on toimia keskeisenä kunnan talouden ja toiminnan ohjauksen välineenä.

Päätöksenteko valtuustossa

Mikäli uimahallin sulkemista koskeva valtuuston päätös haluttaisiin kumota, asiaa koskeva päätös tulee käsitellä kunnanvaltuustossa kuntalain edellyttämällä tavalla, ja hallituksen tulee valmistella käsiteltävä asia.

Valtuusto voi käsitellä vain asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla (hallituksen valmistelu). Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. **Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.**

Valtuuston päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Mikäli valtuusto ottaa asian käsiteltäväkseen ja tekee uuden päätöksen asiassa kuntalain mukaisessa päätöksentekomenettelyssä, uusi päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin

se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Yhteenveto

Muu kuin valtuuston tekemä asiaa koskeva viranhaltijapäätös ei ole oikeudellisesti pätevä. Mikäli uimahallin toimintaa jatketaan vastoin valtuuston päätöstä, voi tästä seurata viime kädessä vastuukysymyksiä muun muassa liittyen toimintaan liittyviin viranomaisvelvoitteisiin, ja viime kädessä vahingonkorvausvastuukysymyksiä. Kunta ei lähtökohtaisesti vastaa päätöksenteon vastaisesta menettelystä, sen kustannuksista tai toimintaan liittyvistä vastuista.

Helsingissä 23.4.2026

OTM, VT, Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
Iina Kajander, Helsinki